

Endelig er der vedtaget en erklæring til slutakten om, at alle forslag og vedtagne retsakter inden for samarbejdet om retlige og indre anliggender (søjle 3) skal offentliggøres på samme måde, som det sker inden for søjle 1.

2. Unionens forhold til omverdenen

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Amsterdam-Traktaten indebærer, at det i højere grad end tidligere klargøres i Traktaten om Den Europæiske Union, hvilke former for opgaver Den Europæiske Union kan beskæftige sig med.

Samtidigt indebærer Amsterdam-Traktaten en ændring af formuleringerne vedrørende *forsvarspolitikken og forsvar*. Således er formuleringen fra Maastricht-Traktaten »udformningen på lang sigt af en fælles forsvarspolitik, som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar« ændret til »en gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik..., som vil kunne føre til et fælles forsvar«. Etablering af et fælles forsvar kan kun ske, hvis Det Europæiske Råd med enstemmighed træffer afgørelse herom. En sådan afgørelse kræver godkendelse af medlemslandene efter reglerne i deres forfatninger.

Hvor EU tidligere »anmodede« WEU om bistand til at udarbejde og iværksætte de af Unionens afgørelser og aktioner, der har indvirkning på forsvarsområdet, er der nu tale om, at EU »benytter« sig af WEU. Eventuel integration af WEU i EU kan kun ske, hvis Det Europæiske Råd med enstemmighed træffer afgørelse herom. En sådan afgørelse kræver godkendelse af medlemslandene efter reglerne i deres forfatninger.

Endvidere er der åbnet mulighed for, at der under det udenrigspolitiske samarbejde i søjle 2 kan indgås *aftaler med 3. lande* og internationale organisationer. Sådanne aftaler forhandles og indgås på grundlag af enstemmige beslutninger i Rådet. Aftalerne kan også omfatte spørgsmål, der henhører under søjle 3-samarbejdet.

Med Amsterdam-Traktaten ændres visse af *beslutningsprocedurerne* i søjle 2.

Som hidtil fastlægger Det Europæiske Råd principperne og de overordnede retningslinier for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Herudover vil Det Europæiske Råd som noget nyt også kunne træffe afgørelse om fælles strategier på områder, hvor medlemslandene har vigtige fælles interesser. I en fælles strategi angives de overordnede retningslinier, men også mål og varighed, samt de midler der skal stilles til rådighed af EU og medlemslandene. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed.

Det er fortsat Rådet, der træffer de nødvendige afgørelser for selve iværksættelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Dette sker på baggrund af dels de overordnede retningslinier, som Det Europæiske Råd har udstukket, dels de fælles strategier som Det Europæiske råd har truffet afgørelse om. Iværksættelsen af fælles strategier sker især gennem vedtagelse af »fælles aktioner« og »fælles holdninger«.

Hovedreglen for Rådets beslutninger er fortsat enstemmighed.

Som noget nyt har man indført mulighed for konstruktiv afståelse. Et land kan vælge at undlade at blokere for en enstemmig afgørelse. I så fald er landet ikke forpligtet til at anvende den afgørelse, som er truffet.

Hovedreglen om enstemmighed fraviges i to tilfælde.

Det gælder for det første i de tilfælde, hvor Rådet »vedtager fælles aktioner eller fælles holdninger eller enhver anden afgørelse på grundlag af en fælles strategi«.

For det andet gælder det, »når Rådet træffer afgørelse om iværksættelse af en fælles aktion eller en fælles holdning«.

I sådanne tilfælde træffes afgørelsen med kvalificeret flertal, d.v.s. minimum 62 stemmer for, afgivet af mindst 10 lande.

Beslutningsgrundlaget for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, vil altid være enstemmighed.

Hertil kommer, at et medlemsland kan erklære, at det på grund af vigtige hensyn til den nationale politik agter at stemme imod en bemyndigelse, som skal træffes med kvalificeret flertal. I så fald vil der ikke finde en afstemning sted, medmindre Rådet med kvalificeret flertal anmoder Det Europæiske Råd om at tage stilling med enstemmig afgørelse.

Amsterdam-Traktaten indebærer også en række *andre ændringer* med henblik på at styrke og justere det mellemstatslige samarbejde i søjle 2. Det drejer sig f.eks. om en særlig rolle for Rådets generalsekretær og om trojkaens sammensætning. Herudover er det vedtaget, at der skal oprettes en analyse- og planlægningsenhed vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Eksterne økonomiske relationer

Amsterdam-Traktaten indebærer en ændring af artikel 113 om den fælles handelspolitik i EF-Traktaten, således at Rådet med enstemmighed kan beslutte at udvide anvendelsesområdet for artikel 113 til også at omfatte internationale forhandlinger og aftaler vedrørende alle former for tjenesteydelser og intellektuelle ejendomsrettigheder.